

M O N I T O R

Vybrané hospodářské, měnové a sociální ukazatele

10 - 2006

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny
Parlamentní institut

O B S A H

<u>ČTVRTLETNĚ SLEDOVANÉ UKAZATELE – 3. ČTVRTLETÍ 2006</u>	3
<u>Čtvrtletní odhad hrubého domácího produktu</u>	3
<u>Nezaměstnanost v ČR</u>	4
<u>Průměrné hrubé měsíční nominální mzdy v České republice</u>	4
<u>Bytová výstavba</u>	5
<u>MĚSÍČNĚ SLEDOVANÉ UKAZATELE – ŘÍJEN 2006</u>	6
<u>Index spotřebitelských cen</u>	6
<u>Index průmyslové produkce</u>	6
<u>Stavebnictví</u>	7
<u>Indexy cen dovozu a vývozu zboží v ČR</u>	7
<u>Zahraniční obchod v jednotlivých měsících</u>	8
<u>METODICKÁ POZNÁMKA</u>	9

Zdroj dat: Český statistický úřad, <http://www.czso.cz> (stav 14. 12. 2006)

Čtvrtletně sledované ukazatele – 3. čtvrtletí 2006

Čtvrtletní odhad hrubého domácího produktu

3. čtvrtletí 2006	běžné ceny		průměrné ceny roku 2005		
	v mil. Kč	index v % ke stejnému čtvrtletí předchozího roku	v mil. Kč	index v % ke stejnému čtvrtletí předchozího roku	index v % k předchozímu čtvrtletí, sezónně očištěno
HDP v kupních cenách	813 125	108,4	797 227	105,8	101,4
Výdaje na konečnou spotřebu	573 065	105,2	555 485	102,0	100,6
domácností	402 130	106,8	389 747	104,0	101,0
vládních institucí	165 541	101,3	160 586	97,4	99,7
neziskových institucí	5 394	114,4	5 152	108,4	102,3
Tvorba hrubého kapitálu	228 713	114,7	226 132	113,6	98,6
Bilance zahraničního obchodu	11 347	x	15 610	x	x
vývoz	586 674	110,9	590 485	111,4	105,2
dovoz	575 327	110,1	574 875	110,6	105,1

Nezaměstnanost v ČR

	průměrný počet osob	změna proti 3. čtvrtletí 2005	míra podle metodiky ILO ^{*)}	změna proti 3. čtvrtletí 2005
	<i>v tisících</i>	<i>v tisících</i>	<i>v %</i>	<i>procentní bod</i>
Celkem	364,9	-39,7	7,1	-0,8
z toho ženy	200,5	-25,2	x	x
z toho muži	164,4	-14,5	x	x
Dlouhodobá nezaměstnanost				
1 rok a více	197,1	-17,0	x	x
4 roky a více	58,7	-5,6	x	x

*) Za nezaměstnané jsou podle definice Mezinárodní organizace práce (ILO) považovány osoby, které v referenčním období neměly žádné zaměstnání, neodpracovaly ani jednu hodinu za mzdu nebo odměnu a aktivně hledaly práci, do které by byly schopny nastoupit nejpozději do dvou týdnů. Definice nezaměstnaných podle ILO se liší od definice uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce. Míra registrované nezaměstnanosti MPSV dosáhla ve 3. čtvrtletí hodnoty 7,9 %, tj. o 0,9 procentního bodu méně než před rokem.

Průměrné hrubé měsíční nominální mzdy v České republice

	3. čtvrtletí 2006		
	<i>v Kč</i>	přírůstek proti 3 čtvrtletí 2005	
		<i>v Kč</i>	<i>v %</i>
ČR celkem	19 968	1 139	6,1
podnikatelská sféra	20 104	1 180	6,2
nepodnikatelská sféra	19 484	001	5,4

Bytová výstavba

	Skutečnost 1.-3. čtvrtletí		index 2006/2005, v %	3. čtvrtletí 2006
	2005	2006		
zahájené byty ^{*)}	29 967	31 905	106,5	11 699
dokončené byty	20 995	18 166	86,5	6 049
rozestavěné byty (k 30. 9. 2006) ^{**)}	156 001	168 941	108,3	168 941

*) Od 1. 1. 2006 se za zahájený byt považuje byt, na který bylo vydáno stavební povolení. Do konce roku 2005 se za zahájený byt považoval byt, jehož výstavba byla zahájena podle zápisu ve stavebním deníku.

***) Od 1. 1. 2006 se počet rozestavěných bytů počítá následovně: počet rozestavěných bytů ke konci předchozího období + byty zahájené ve sledovaném období – byty dokončené ve sledovaném období = počet rozestavěných bytů ke konci sledovaného období.

Měsíčně sledované ukazatele – říjen 2006

Index spotřebitelských cen

	předchozí měsíc = 100	Stejné období předchozího roku = 100			Průměr roku 2000 = 100	Míra inflace*)
		srpen	září	říjen		
říjen 2006	99,5	103,1	102,7	101,3	114,3	102,7

*) Podíl průměrů bazických indexů (prosinec 1999 = 100) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců

Index průmyslové produkce

	index průmyslové produkce (stejné období předchozího roku = 100)				
	srpen ^{p)}	září ^{p)}	říjen ^{p)}	červenec až září ^{p)}	leden až říjen ^{p)}
Průmyslová produkce celkem	107,4	105,5	112,8	108,1	110,7
těžba nerostných surovin	105,4	112,2	109,8	107,6	102,1
zpracovatelský průmysl	107,7	105,6	113,7	108,4	111,5
výroba a rozvod elektřiny, plynu, vody	104,7	102,6	101,3	104,4	102,8

Poznámka: p) předběžný údaj

Stavebnictví

	Index (stejné období předchozího roku = 100)				
	srpen ^{p)}	září ^{p)}	říjen ^{p)}	červenec až září	leden až říjen
Stavební výroba (vč. odhadu za malé podniky do 19 zaměstnanců)					
běžné ceny	109,6	107,2	110,1	110,5	108,5
stálé ceny (= průměrné ceny roku 2000)	106,4	104,2	107,1	107,4	105,7
Stavební výroba - údaje za podniky s 20 a více zaměstnanci					
běžné ceny	109,2	107,3	110,0	110,4	108,5
stálé ceny (= průměrné ceny roku 2000)	106,0	104,5	107,2	107,4	105,7

Poznámka: p) předběžný údaj

Indexy cen dovozu a vývozu zboží v ČR

	Předchozí měsíc = 100	Stejné období předchozího roku = 100			Průměr roku 2000 = 100
		srpen	září	říjen	
Index dovozních cen	99,6	100,6	100,4	98,7	92,1
Index vývozních cen	100,2	100,2	101,1	100,2	97,0

Zahraniční obchod v jednotlivých měsících (v mil. Kč FOB/CIF,*) běžné ceny)

období roku 2006	vývoz	dovoz	bilance	Index (stejné období předchozího roku = 100)	
				vývoz	dovoz
leden	164 616	151 678	12 938	120,3	120,6
únor	159 878	153 929	5 949	114,4	115,0
březen	188 738	180 695	8 043	122,1	122,3
<i>leden až březen</i>	<i>513 233</i>	<i>486 302</i>	<i>29 930</i>	<i>119,1</i>	<i>119,4</i>
duben	161 851	162 704	-853	105,1	105,2
květen	182 290	180 904	1 385	117,3	120,4
červen	184 141	176 982	7 159	110,4	112,1
<i>duben až červen</i>	<i>528 282</i>	<i>520 591</i>	<i>7 691</i>	<i>110,9</i>	<i>112,5</i>
červenec	160 660	162 105	-1 445	115,6	116,1
srpen	165 601	167 017	-1 416	110,3	108,1
září	188 687	180 721	7 966	111,4	110,1
<i>červenec až září</i>	<i>514 947</i>	<i>509 842</i>	<i>5 105</i>	<i>112,3</i>	<i>111,2</i>
říjen	204 269	199 915	4 354	119,8	119,2
listopad					
prosinec					
<i>říjen až prosinec</i>					
<i>leden až říjen</i>	1 760 731	1 716 651	44 081	114,6	114,7

*) FOB a CIF jsou mezinárodní doložky Incoterms 2000, jejichž volba má vliv na vykazovanou výši hodnoty zahraničního obchodu. FOB stanoví, že náklady a rizika přicházejí na kupujícího v okamžiku naložení zboží v ujednaném přístavu. Prodávající hradí veškeré náklady na zboží až do jeho dosažení paluby lodi. CIF stanoví takový vztah mezi prodávajícím a kupujícím, kdy povinností prodávajícího je zajistit osvědčení o původu zboží, povolení k vývozu zboží a také zaplatit námořní přepravu. Za rizika se zbožím spojená ručí až do doby, než je zboží naloženo v ujednaném přístavu. Prodávající musí také zajistit převoditelnou námořní pojistku proti nebezpečím námořní dopravy.

Metodická poznámka

Hrubý domácí produkt (HDP) - klíčový ukazatel vývoje ekonomiky. Představuje souhrn hodnot přidaných zpracování ve všech odvětvích v činnostech považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tj. včetně služeb tržní i netržní povahy). Aby byl vyloučen vliv změn cen, je vyjádřen ve stálých cenách (průměrné ceny roku 1995).

Růst (pokles) HDP ve stálých cenách charakterizuje o kolik % reálně stoupl (klesl) hrubý domácí produkt ve sledovaném čtvrtletí roku proti stejnému období roku předchozího.

Nezaměstnanost - jedná se o tzv. **míru evidované nezaměstnanosti**. Zdrojem dat o počtech neumístěných uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Míra nezaměstnanosti je počítána jako podíl (v %), kde v čitateli zlomku je počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání a ve jmenovateli celkový počet zaměstnaných z výběrových šetření pracovních sil (klouzávy roční průměr) plus počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce (klouzávy roční průměr). Do počtu zaměstnaných se nezapočítávají ženy na další mateřské dovolené.

Průměrná měsíční nominální mzda jednoho zaměstnance zahrnuje všechny pracovní příjmy (základní mzdy, osobní příplatky a ohodnocení, prémie a odměny, podíly na hospodářských výsledcích a náhrady mzdy), které byly zúčtovány zaměstnancům evidenčního počtu podle příslušných platových a mzdových předpisů (jde o hrubou mzdu v Kč na fyzickou osobu). Tato průměrná hrubá nominální mzda je uvedena za ekonomické subjekty s 20 a více zaměstnanci podnikatelské sféry (v peněžnictví a pojišťovnictví bez ohledu na počet zaměstnanců) a ve všech organizacích nepodnikatelské sféry.

Růst (pokles) průměrné nominální mzdy vyjadřuje o kolik % se zvýšila (poklesla) tato mzda v daném čtvrtletí v porovnání se stejným obdobím předchozího roku.

Inflace je obecně definována jako růst cenové hladiny, tj. charakterizuje míru znehodnocování měny v přesně vymezeném časovém období. Míra inflace je měřena pomocí přírůstku indexu spotřebitelských cen.

Uváděná míra inflace (přesněji průměrná míra inflace) vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za dvanáct posledních měsíců proti průměrné cenové hladině dvanácti předchozích měsíců. Tyto tzv. klouzávy průměry jsou počítány z bazických indexů spotřebitelských cen s cenovým základem prosinec 1999 = 100. Vyjadřují tendenci vývoje cenové hladiny oproštěnou od sezónních vlivů.

Vývoj **spotřebitelských cen (životních nákladů)** se sleduje na spotřebních koších založených na souboru vybraných druhů zboží a služeb placených obyvatelstvem. Za cenové reprezentanty byly vybrány takové výrobky a služby, které se významně podílejí

na vydáních obyvatelstva a svým rozsahem pokrývají celou sféru spotřeby. Celkový počet reprezentantů je v současné době 775. Jejich soubor je postupně agregován až do dvanácti hlavních oddílů spotřebního koše, a to formou váženého aritmetického průměru individuálních cenových indexů. Váhy ve spotřebních koších byly pro výpočet indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) stanoveny na základě struktury výdajů domácností podle výsledků statistiky rodinných účtů v roce 1999.

Výpočet bazických indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) je prováděn podle Laspeyresova vzorce. Základním obdobím pro výpočet cenových indexů je prosinec 1999. Z těchto bazických indexů jsou vypočítávány indexy spotřebitelských cen srovnávající dvě libovolná období.

Průmyslová výroba zahrnuje veškerou produkci průmyslových výrobků podle SKP (standardní klasifikace produkce), oddíly 10-41, měřenou ve fyzických i peněžních jednotkách (oceněnou v základních běžných cenách) a počítanou metodou "hrubého obratu". Zahrnuje tudíž i produkci výrobků spotřebovanou uvnitř podniku. Průmyslová výroba dále zahrnuje i produkci průmyslových služeb (práce ve mzdě, opravy, úpravy, montáže, instalace strojů a zařízení a ostatní práce průmyslové povahy) vymezených platnou nomenklaturou.

Růst (pokles) průmyslové výroby charakterizuje IPP (index průmyslové produkce) vycházející z výpočtu měsíčního bazického IPP, od kterého jsou odvozeny měsíční a kumulativní meziroční IPP.

Stavební výroba zahrnuje stavební práce prováděné podniky s převažující stavební činností. Patří sem podniky s 20 a více zaměstnanci, za které se údaje zjišťují výkazy, a podniky do 19 zaměstnanců včetně, za které se provádí odhad stavebních prací. Hodnota stavebních prací je přepočtena do stálých cen (rok 1994=100 %).

Růst (pokles) stavební výroby udává o kolik % stoupl (klesl) v daném měsíci objem stavební výroby ve stálých cenách v porovnání se stejným obdobím předchozího roku.

Vývoz vyjadřuje hodnotu odeslaného zboží do zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v zahraničí. Celkový vývoz se tak skládá z odeslání do států EU a vývozu do třetích zemí.

Růst (pokles) vývozu udává o kolik % vzrostla (klesla) v daném období v porovnání se stejným obdobím předchozího roku hodnota vývozu v běžných cenách.

Dovoz vyjadřuje hodnotu zboží přijatého ze zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v tuzemsku. Celkový dovoz se tak skládá z přijetí ze států EU a dovozu ze třetích zemí.

Růst (pokles) dovozu udává o kolik % vzrostla (klesla) v daném období v porovnání se stejným obdobím předchozího roku hodnota dovozu v běžných cenách.